

Naslov predmeta: **Sodobne družbene teorije**

Število kreditov: 6

Letnik: prvi ali drugi

Opis vsebin:

- Opredelitev in relevantnost družbenih teorij
- Opredelitev ključnih tem in dilem družbenih teorij: izvori sodobnih družbenih teorij
- Teorije družbenega delovanja in družbene strukture: funkcionalizem, simbolni interakcionizem, dileme in iskanje sintez
- Teorije družbenega reda: dileme glede temeljev družbenega reda; razvoj sodobne systemske teorije
- Teorije družbenih delitev in neenakosti v sodobnih družbah
- Teorije družbenega razvoja: družbene spremembe, vidiki modernizacije, systemski in socialni vidiki razvoja (diferenciacija, inkluzija, socialni kapital), pozna modernost
- Sklep: paradigmatška in interdisciplinarna razdeljenost družboslovja in možnosti za premoščanje delitev (odrtost družbenih ved, interdisciplinarnost, transdisciplinarnost) in omejitve teh možnosti

Temeljna literatura:

- Adam, Frane, ur. (2004): *Kompendij socioloških teorij*. Ljubljana: Študentska organizacija Univerze.
- Adam, Frane (1996): *Sociološki portreti*. Maribor: Obzorja
- Makarovič, Matej (2001): *Usmerjanje modernih družb*. Ljubljana: ZPS.
- Ritzer, George in Smart, Berry (2003): *Handbook of social theory*. London, Thousand Oaks, New Delhi: SAGE.
- Seidman, Steven in Alexander, Jeffrey C., ur. (2003): *The new social theory reader: Contemporary debates*. London, New York : Routledge.

Predvideni študijski dosežki:

Študent/študentka:

- Razume pojem družbene teorije s poudarkom na socioloških teorijah in njihovo relevantnost
- Pozna in razume temeljne odgovore in dileme različnih ključnih družbenih teorij (posebno simbolnega interakcionizma in funkcionalizma) v zvezi z odnosom med družbenim delovanjem in družbeno strukturo
- Razume pojem družbenega reda ter pozna in razume razvoj različnih pogledov na družbeni red s poudarkom na razvoju systemske teorije
- Pozna in razume razlike v pogledih na različne vidike družbenih neenakosti v sodobnih družbah
- Pozna in razume ključne poglede na družbeni razvoj, pozna klasične in predvsem novejšje teorije družbene modernizacije in razvoja
- Razvija kritično distanco do različnih teoretskih pogledov
- Razume paradigmatško razdeljenost, prepletenosti in povezanost v sodobnem družboslovju
- Analizira in razume konkretne družbene pojave z vidika različnih teoretskih pristopov
- Samostojno bere, razume in kritično reflektira znanstvena besedila na področju družboslovja